

Glasul Satelor

Gazeta Partidului Țărănesc

ABONAMENTUL: Pe un an 50 Lei; pe jum. an 26 Lei; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei. :- Pentru America 3 dolari pe un an. :-

APARE IN FIECARE DUMINECĂ, SUB INGRIJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR HOTĂRAN. :- REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: :- Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. :-

La Dumineca Tomei.

Stătorii de carte cari citiți prin cărțile sfinte, de bună seamă cunoașteți istoria întreagă a patimilor și a Invierii lui Christos.

Vă aduceți aminte, prin urmare, că în ziua, când creștinii aflători în orașul și în împrejurimile Ierusalimului șopteau între ei marea și nespuse de îmbucurătoare veste a Invierii lui Christos, un bărbat, care, de altfel, era unul din credincioșii Mântuitorului, s'a îndoit despre adevărul acestei minuni.

Acest bărbat era *Toma*. El deși iubia pe Christos și a primit cu drag învățăturile lui, totuși s'a îndoit despre putința că corpul mort și inmormântat al învățătorului să învie. Toma a spus, că el va crede dar numai dacă îl vede cu ochii lui pe Christos și îi va pipăi rănila dela mâni și dela picioare și, mai ales, dacă își va pune degetul în rana din coastă, pe care sulița ostașului i-a făcut-o lui Christos, când și-a dat sufletul pe cruce.

Firește, apostolii au rămas întristați de îndoiala prietenului lor Toma și toate încercările lor, de a-l face să i-se risipească această îndoială, au rămas zadarnice.

Dar în curând s'a întâmplat minunea, Toma a rămas ca și mut și orb la vederea

ei. S'a întâmplat adevărat, că Domnul Christos s'a arătat lui Toma și l'a agrăit, chemându-l să-l pipăie, ca să se convingă și astfel să creadă și el, și să nu rămână el singur necredincios.

Glasul Domnului a străbătut ca o săgeată inima îndoelnică a învățăcelului, strălucirea în care i-s'a arătat Stăpânul l'a orbit pentru moment, i-s'a oprit graiul și tremurând de frică și-a întins mâinile spre Christos, pipându-l și, prin urmare, câștigându-și liniștea sufletească.

Iar stăpânul nu l'a muștrat, ci prin vorbe blânde, l'a mângăiat, spunându-i că de-acum să se bucure și el, împreună cu aceia cari, deși nu-l văzuse, totuși au crezut minunii.

Am adus înaintea voastră, fraților, întâmplarea lui Toma, pentru că vrem ca aceasta să slujească de pildă tuturor aceluia dintre voi, cari, deși sunt cu trup și suflet pentru frumoasele, strălucitoarele și mântuitoarele principii ale evangheliei Partidului țăărănesc, totuși, s'ar lăsa, poate, ispitiți de oarecare îndoială, în ce privește *apropierea neîntârziată* a împlinirii acestor învățături și credințe.

Este absolut adevărat, că dușmanii învățăturilor noastre țărănestre se arată

mulți și puternici. Este adevărat, că speriați și îngroziți de urmările ce pot să aibă pentru ei *deșteptarea* milioanele cari sufer încă sub greutatea poverei ce i-au pus în spinare toți acei, cari de secole i-au secătuit toată vîlaga, acești trântori se folosesc de armele cele mai salbatice și mai drăcești pentru sugrumarea voinței poporului și pentru înăbușirea glasului propovăduitorilor noii evanghelii mântuitoare a poporului.

Dar nu mai puțin adevărat e, că adăpați din izvoarele de însuflețire și întărire de suflet a mărețelor fapte săvârșite de marii înaintași și luptători ai drepturilor poporului, luminații noștri conducători nu se sperie de lătrăturile câinilor de după garduri, ci ascultând glasul durerii și al suferințelor celor mulți și asupriți, ei merg tot înainte, până vor ajunge să sfărâme făcatul puternic care zăvoarește încă lada de fer care ascunde drepturile poporului și până ce vor zdrobi temeliiile putrede ale șandramelei care de veacuri adăpostește toate blestemățile și drăceștile unelte de asuprire a poporului.

Aceste vremuri apropiate le propovăduiește evanghelia Partidului țăărănesc. Asupritorii îndrăciți ai poporului o știu aceasta foarte bine și de aceea ei fac acum opintirile cele mai desnădăjduite pentru ea să-și mântue corabia încărcată, cu toate bogățiile și bunurile furate din sudoarea voastră.

Doi oameni.

*In trăsura, par'că-i Joe,
Unul trece răsturnat:
Pe jos, altul a nevoe
In cărji umblă rezemat.*

*Un minut a lor privire
Se întâlnește. Ca din nor,
Cel arut, plin de mărire,
Cătă'n jos, spre cerșetor.*

*Cel sărac la dânsul cată
Urmlit, însă văzând
Mitra lui înfumurată,
Astfel cugetă în gând:*

— „Ca și mine, ca și mine,
„In mormânt vei fi băgat
„Și d'aceiași vermi, creștine,
„Corpul tău va fi mâncat!”

N. ȚINC.

Bătrânul clopotar

de: V. KOROLENKO.

— Poveste de Paști. —

S'a întunecat. Sătișorul stă ascuns în umbra pădurii, pe malul râului în, în noaptea asta de primăvară, luminată de scîlpirea stelelor. Numai o ceață străvezie se ridică din pământul, care s'a deșteptat din somnul cel lung al iernii și — dând la iveală și mai bine umbra pădurii — pluteste pe deasupra apei, cu o strălucire argintie... Intreaga fire s'a liniștit, cufundându-se într'o adîncă și tristă amorțire... Satul a adormit... De abia se pot deosebi în întuneric căsutele-i săracăcioase. Ici și colo strălucește câte o lumînă, din când în când s'aude scîrțaiul unei porți, ce se deschide, lătratul unui câine ce veghează... Apoi tăcerea înghețe totul... Pe drumul ce duce în sat, în aburirea de care sunt pline instelatele nopți de primăvară, unul după altul se ivesc drumeți, unii pe jos, alții călare sau în câte o căruță hodorigită, — toți locuitori de prin vecinătate, cari aleargă spre biserică să întâmpine cu veselie luminătoare sărbătoarea Invierii. Biserica e așezată pe un delușor, drept în mijlocul satului. Ferestruicile ei strălucesc de lumină. Clopotnița, veche, înaltă și întunecată, par'că își înfinge vârful sus, în ceață... Scările putrede scîrțăie. E bătrânul clopotar, ce

ureă cu greutate treptele... Și peste puțin o nouă stea își trimite lumina în văzduh: felnarul din mâna clopotarului...

— E greu mosneagului să urce scara cea înaltă. Picioarele-i bătrâne nu mai vor să i-se supună și ochii nu-l mai slujesc ca altădată... I-a venit și lui vremea odihnei, dar Dumnezeu se vede că l'a uitat, căci nu mai trimite moartea să-l ia și pe el odată. A văzut murîndu-și feciorii, și-a îngropat nepoții, a dus la groapă pe toți bătrânii satului și pe dânsul par'că l-a uitat moartea... Și-i e greu... De câte ori n'a așteptat el ceasul hotărât să sune clopotul și tot în clopotnița asta!... De câte ori n'a așteptat el noaptea Invierii!... Și-a uitat și șirul anilor... Și uite, că Dumnezeu a vrut și l'a învrednicit și de data asta...

Încet, încet s'apropie de marginea clopotniței și se reazămă de ea... Cu mare greutate zărește mormintele din țintirim... Crucile negre, cu brațele lor întinse, par'că păzesc morții... Din pământ se ridică până la el mirosul îmbătător al florilor copacilor, ca un vântuleț cald de primăvară... Ici colo se mișcă rămurelele mesteacănilor încă neînvăluți în întregime în pânza deasă de ceață...

Și se gîndește la ce o să fie la anul? Oare o să-l apuce iar Paștile aici, ca de obicei, or o să-l găsească dormind și pe el acolo... în vre-un colț al țintirimului, în mormântu-i împodobit cu o cruce?... Ce-o vrea Dumnezeu!... E gata ori cînd

Dar toate opintirile lor se vor prăbuși în momentul, când voi, fraților, cu toții: mic și mare, cei cu puțină stare și acei săraci, cei cărturari și acei fără cunoștință de carte, veți alerga fără întârziere sub faldurile (cutele) steagului Partidului țărănesc, unde uniți cu toți frații voștri de suferințe și chinuri din întreg cuprinsul țării noastre să închegăm oastea care numai prin simpla voință a ei să măture pe vecie cele din urmă rămășițe a gunoărilor oligarhice.

Increderea în această biruință să n'o pierdeți niciodată, orice s'ar întâmpla. Răbdați, căci toate au și un sfârșit.

Să nu uitați, că un popor care are încredere în biruința sa nu-i pasă nici de foame, nici de suferințe. Impotrivirea lui se prăbușește tocmai în ziua în care se va îndoii de învingerea sa.

Turneul Victor Antonescu.

Un ansamblu întocmit sub conducerea dlui Victor Antonescu, societate al Teatrului Național din București, a pornit într'un mare turneu atât în vechiul regat cât și în Ardeal. D. Victor Antonescu e o veche cunoștință a Ardealului, unde a lăsat amintiri nesterse în marele turneu organizat în 1913, când mulțumită d-sale, s'a putut juca în românește pe scenele teatrelor ungurești. De data aceasta se va juca marele succes bucureștean „Mărgelus” al dlui de Herz și „Nevestele lui Plesu” de d. Caton Teodorian.

D. Victor Antonescu și-a asigurat pentru acest turneu concursul unui mănunchiu de actori, în fruntea cărora strălucește numele lui Niculescu-Buzău. Marele comic joacă în „Mărgelus” pe ministru intrat în guvern fără să ste”. Pe ministrasa vanitoasă și îngâmfată o joacă dna Paula Protopopescu, care completează ansamblul alcătuit din doamnele Tina Bocu, Nely Dordea, Virginia Gheorghiu, Marioara Cretulescu, dñi Titu Protopopescu, Savu, Dordea, etc. Repetițiile s'au făcut sub privegherea dlui V. Enescu, directorul de scenă al Teatrului Național, care urmărește reprezentațiile în provincie.

În Arad se va prezenta în zilele de 28 și 29 Aprilie.

Biletele de vânzare la „Librăria Diecezană”.

Tot la acest loc vestim, că trupa aceasta va mai da reprezentații și în următoarele centre: 25 Apr. la Lugoj; 26—27 Apr. la Timișoara; 28—29 Apr. la Arad; 30 Apr. și 1 Maiu la Deva; 2—3 Maiu la Alba-Iulia; 4 Maiu la Cluj; 5—6 Maiu la Oradea-Mare; 7 Maiu la Cluj; 8 Maiu la Blaj; 10 Maiu la Brașov.

și de j-o ajuta Cel de Sus, ca să mai trăiască și să vestească și sărbătoarea asta slăvită... „Doamne!” șoptesc slăbitele lui buze... Și Miheiței se uita în sus, la cerul, pe care strălucesc mii de stele... Și începe să-și facă cruce...

Mheiței! Miheiței! se aude de jos un alt glas tremurător de moșneag. Tot așa de bătrân ca și clopotarul, dascălul își aruncă privirea spre clopotniță, își face mâna stresină, clipește din ochi săi umezi, dar tot nu-l poate zări pe Miheiței.

— Ei! Ce vrei? Sunt aici! răspunde clopotarul, aplecându-se din clopotniță. — Nu mă vezi?

— Nu te văd, Dar... n'o fi oară vremea de sunat? Ce spui tu?

Și amândoi se uită la stele. Mii de lumini de pe cer clipeșc din înălțimea lor.

Cerul par'că e ridicat mai sus... Miheiței se gândeste puțin...

— Încă nu... Mai așteaptă!...

Stie el... Nu-i trebuie ceas... Stelele Domnului îi spun lui, când are să vină ceasul deșteptării.

Cerul, și pământul, și norii cei alburii, ce plu-

tesc încetisor — și păduricea de brazi, ce se leagănă, fosnind într'una — și șoptitul răușorului, ascuns în întuneric, pe toate de mult le cunoaște și le iubeste... Toate îi sunt scumpe, căci întreaga-i viață se leagă de ele... Lucruri, de mult uitate, îi trec acum pe dinaintea ochilor... Par'că se vede cum s'a suit întâia oară cu tatăl său, tot în clopotnița asta... Doamne și cât îi de atunci și ce aproape i-se pare!... Par'că se vede pe el singur — băetan cu bucle bălaj, cu ochi strălucitori și par'că simte cum i-se joacă cu buclele vântul, care i-le încălcește, — un vânt deosebit, care bate numai pe sus, nu ca cea care ridică pe ulițe colbul și face vârtejuri...

Jos zărește o grămadă de pitic și tot așa de mici i-se par și căsuțele satului și pădurea tare departe i-se pare și poiana, pe care-i așezat satul mult mai mare tare-i nemărginită.

— Uite cât îi de aproape! șopteste zâmbind moșneagul — și încântat arată poiana cu mâna... Uite, așa e și viața! Cât ești tânăr pare nesfârșită — și 'n clipa asta o vezi pe toată, dela naștere până la mormântul pe care ti l-ai săpat tu singur... colo... în fundul ținutului... Ei și? Slavă Domnului, că e și vremea de odihnă! Cu cinstea a trecut drumul vieții, pe pământul ăsta umed, care e mama tuturor și, de-o vrea Dumnezeu, n'o să treacă mult și... ca mâine... o să te odihnești în sânul lui!...

Noua lege a chiriiilor a fost votată.

În toată țara, dar mai ales la orașe, s'a observat o mare febră impotriva noii legi a chiriiilor care s'a votat în Parlament.

Chiriasii din București în număr foarte mare s'au dus în fata Parlamentului și au protestat cerând schimbarea legii înspre ușurarea soartei lor.

Văzându-se la strâmtoare, ministrul justiției a făcut Parlamentului propuneri pentru schimbarea unor paragrafi, iar Parlamentul liberal, foarte ascultător cum e, a primit aceste schimbări, fără de nici o vorbă, așa că s'a încunjurat primejdia căderei dlui ministru.

Astfel toate contractele s'au prelungit până la 6 Maiu (23 Aprilie v.) 1923, cu un spor de două ori chiria dela 23 Aprilie v. 1916 (în Ardeal, Banat, Bucovina și Basarabia 1914).

Cât ne privește pe noi cei din Ardeal și Banat, urcările propuse și care au fost votate de liberali sunt foarte mari, după ce s'a hotărât că LEUL SĂ FIE SOCOTIT ÎNTR'O FORMĂ CU COROANA.

Vă puteți închipui cât va trebui să asude bieții șujbași, meseriași și alți nevoiași dela orașe pentru ca să poată plăti astfel de chirii mari.

Liberalii ardeleni și bănățeni, membri în adunarea din Dealul Mitropoliei, n'au rostit nici un cuvânt asupra acestei legi, care adaogă o nouă zală la nesfârșitul lanț al scumpetei.

Dar, nici nu era nevoie, căci doară e lucru știut de toată lumea că acestia reprezintă „voința ade-vărată” a poporului ardelen și bănățean.

Izlazuri pentru Banat.

Întru cât satele din regiunile muntoase ale Banatului sunt lipsite de pășuni, s'a prezentat dlui ministru al domeniilor și agriculturii o delegație de bănățeni, D. ministru aflând despre cererea delegației a hotărât ca să se înființeze o comisie specială care își va începe lucrările după Paști, care va hotărâ izlazarile comunale, urmând ca satele să intre în primirea pășunelor, încă în primăvara aceasta.

E și vremea... Se mai uită odată la stele, se ridică, își scoate căciula, își face sfânta cruce și alege frânghiile clopotelor... Peste o clipă văzduhul nopții se cutremură de glasul unui sunet limpede de clopot... După aceea un al doilea, pe urmă al treilea, al patrulea... și unul după altul, când scurte, când prelungi, cutremură văzduhul sunetele de aramă, ce curg unul după altul, umplând văzduhul liniștit, așteptând în așteptarea sărbătorii...

Au amuțit clopotele... În biserică a început slujba... Altădată Miheiței cobora și el scările și se azeza, jos, în colț lângă usă, ca să se roage și să asculte sîmțele cântării ale slujbei... De data asta a rămas sus... Tare greu se mai simte... Anevoie mai poartă anii bătrăneții... Și mai ales astăzi simte o greutate ciudată în oase... S'asează pe bancă și, în vreme ce ascultă glasul ce moare al clopotelor, se lasă pradă gândurilor... La ce s'o fi gândind? Nu stie nici el singur... În clopotniță e numai lumina dela felinarul lui. Clopotele de-abia se mai deslusec în întuneric. De jos, din biserică, de abia se mai aud cântările nelămurite ale slujbei... Vântul nopții clatină încet funia clopotelor...

(Stăruștul în nrul viitor).

Inmormântarea unui erou național.

Din luptele noastre pentru libertate. — Eroul Lazar Tâmpa este ucis mișelește. — Cine este trădătorul? — Exhumarea și inmormântarea eroului.

— Dela trimisul nostru special, —

Pe la începutul anului 1919, adică după marea adunare națională dela Alba-Iulia, pretutindeni în cuprinsul ținuturilor românești de dincoace de Carpați ordinea, liniștea și paza o îndeplineau cu cea mai mare stricteță ostășească și spre mulțumirea generală gărzile naționale române, supuse deadreptul Consiliului național din Arad.

Flacări satele și toți aceia cari erau citovi se înrolau cu miile în aceste gărzi, iar tinerii noștri învățați fosti ofițeri precum și nelipsiții noștri dascăli au fost aceia, cari cu multă dragoste de neam și în ciuda jertfelor la care ei mergeau cu siguranță, când ar fi ajuns pe mână dușmanului, au fost conducătorii gărzilor naționale. Mulțumită acestor inimi mari, străduințelor și jertfelor nemăsurate pe cari acești buni fii ai neamului nostru le-au adus de bună voie pentru desrobirea și păstrarea gleei strămoșești, am putut adăposti, hrăni și sprijini armata română, în luptele grele purtate contra armatelor lui Béla Kuhn.

Unul dintre cei mai aleși comandanți a fost și tânărul sublocotenent LAZAR TÂMPA, comandantul gărzii naționale din Almaș (satul lui de naștere) și Dezna. În acest ținut foarte deluros (potrivit parca pentru lupte) Românii noștri au avut de purtat grele lupte cu Ungurii, cari, desi erau totdeauna respinsi de ai noștri, chiar și atunci când erau siliți să părăsească câte o poziție de luptă aceasta era răscumpărată cu multă osteneală de vitejii noștri.

Dar într-o vreme Ungurii primind ajutoare foarte mari și tunuri grele de luptă, micile, dar inimoasele noastre gărzi naționale din ținutul Almașului și al Deznei au fost silit să se retragă în pădurile de pe culmile dealurilor, unde întărite în tranșee au îndurat, dar nu s'a mai retras, toată furia selbaticilor barbari.

Aci se mai retrăsese și următorii fruntași: Patrice Covaci, sublocotenentii Coriolan Târlea și Blăgan, din garda națională-română și preoții Giurgiu (din Bohanju) și Târlea (din Slatina). Nouă săptămâni de zile a petrecut acest mănunchiu de fruntași în mijlocul voievoilor din garda națională în tranșeele din acesti codri nepătrunși ai Bihorului.

Ungurii, începând să se strămtorati acum și de trupele regulate române, cari se apropiu și înspre această regiune, s'au retras de aci. Comandantul de gardă națională sublocotenentul Lazar Tâmpa, însoțit de tovarășul său sublocot. Coriolan Târlea după retragerea Ungurilor din Dezna s'a coborât în sat pentru ca să-și ia un schiuh de haine curate și să se radă. Comerciantul ovreru Béla Kaufmann văzând pe ofițerul român Tâmpa aleargă într'un suflet la telefon și înștiințează trupelor ungurești, cari să fi fost la o depărtare de vre-o 2 km. dela sat, aflarea în sat a numărului ofițer.

Trădătorul mizerabil își freca deja mâinile de bucurie pentru suma mare de bani ce se pusese ca premiu pe seama aceluia care îl va prinde viu pe viteazul „valah”.

Sărmanul Tâmpa nu hănuia nimic de pierzarea de-l aștepta. După scurtă vreme o numărăoasă patrule unguerească se întoarce repede în sat cu trenul industrial, îl prinde pe sublocotenentul Tâmpa și legându-l fedeleș îl duc tot hătându-l la trenul dr. apoi o jau repede spre Sebis.

Au mai fost prinși preoții Giurgiu și sublocot. Cor. Târlea, dar aceștia au scăpat ca prin minune. Trenul blindat unguereș în care se afla prins sublocot. Tâmpa a ieșit cu mare viteză din gara Sebisului, oprindu-se la Erdeis, deoarece o luptă înversunată se angajase între trupele regulate românești și între cele unguerești pentru cucerirea aceleiaș gări. În toată luptea a cărei biruință de partea Românilor o vedea Ungurii ca sigură, fiind căutat prin huzurane, au fost găsite asupra lui Tâmpa mai multe însemnări asupra stărei trupelor unguerești și planuri de luptă. După aceasta, câțiva canibali ungueri la porunca unei hiene de ofițer a lor l-au lovit în cap pe bietul Tâmpa cu cealaltă pusti până ce l-au făcut bucățele mărunte.

În aceeaș vreme, alții l-au aplicat împinsături la baionetă în întreg corpul, până ce l-au ucis. Bestiile unguerești l-au tras și hainele de pe corp, apoi de teamă că gășind Românii cadavrul mutilat

în mod așa de îngrozitor al ofițerului Tâmpa, nu cumva aceștia să ucidă pe toți Ungurii și Ovrerii din acel ținut, au aruncat cadavrul într'o groapă de var. părăsită, și l-au acoperit cu gunoii.

Românii biruind asupra Ungurilor și alungându-i pe aceștia din Sebis, un țaran român din Erdeis, care văzuse chinuirea selbatecă și uciderea ofițerului român cu ajutorul și a altor săteni a desgropat cadavrul și l-a îngropat în cimitirul satului.

Dar Iuda cel fara de lege, Kaufmann, dela Dezna nu și-a putut desfăta multă vreme privirea în scâlpărea arginților de cari se lipea sângele nevinovat al eroului român. După vre-o șapte-opt zile mizerabilul trădător de teamă că trupele românești își vor răsbuna asupra lui pentru crima ce a săvârșit împotriva unuia din cei mai de seamă luptători ai desrobirii naționale a poporului român, s'a pus capăt vieții spânzurându-se.

Aceasta este povestirea, făcută foarte pe scurt, a unei mici părțițele din mărețele noastre lupte de desrobire purtate de fiii gleei românești din ținuturile Almașului și al Deznei, precum și sfârșitul dureros al eroului comandant de gardă națională Lazar Tâmpa, care, tradat de mizerabila lipitoare Kaufmann, îngrășată din sângele țărânelor din valea Deznei, în ziua de 17 Aprilie n. 1919 fu ucis mișelește de bestiile unguerești setoase de sânge românesc.

În numărul viitor vom da și amănuntele despre inmormântarea menunată ce s'a făcut eroului nostru național.

C. PEREANU.

Ce-i nou în politica țării?

Hotărârea guvernului liberal referitor la alegerile parțiale. — Ochi dulci naționaliștilor ardeleni și minorităților. — Apropiata vizită a regelui la Cluj. — Judecătorii să lucreze românește. — Judecătorii ardeleni și bănățeni în grea sărăcie.

În sfatul pe care l-au ținut înainte de Paști, venind vorba și despre alegerile parțiale din Ardeal și Banat și fixarea candidaturilor aci — în locurile vacante de deputați și senatori — după lungi discovăieli miniștrii liberali au hotărât că aceste alegeri să se facă pe la începutul lunii Iunie.

Sfatul miniștrilor a mai hotărât, că la aceste alegeri: 1. nu va opune contracandidați fruntașilor partidului național ardelen și n'au isbutit în alegerile trecute (spre pildă: dr. Val. Branisce, dr. A. Vlad și alții); 2. nu va opune contracandidați minorităților, cari n'au încă reprezentanți în Parlament, precum Sârbilor, Svabilor și Ungurilor și — pentru locurile cari rămân neocupate li-se va lăsa mai multă libertate organizațiilor liberale din Ardeal.

D. Popovici Bayreuth, directorul operej Române din Cluj a fost decorat de Rege cu ordinul „Coroana României” în gradul de comandor. Intorcându-se din București, unde a fost primit în audiență de Rege spre a-i mulțumi pentru distincțiunea acordată, d. Popovici declară că Suveranul i-a spus că în luna Maiu va merge sigur la Cluj.

Directorul justiției a dat o ordonanță autorităților din Ardeal și Banat ca pe viitor orice acte publice să se lucreze în limba românească, ceice nu vor lua în considerare acest ordin vor fi amendat conform legii.

Judecătorii din Ardeal și Banat a căror situație materială e din cele mai îngrozitoare, au făcut un memoriu pe care l-au adresat miniștrului de justiție. Dacă nu li-se vor asculta cererile, judecătorii se declară liberi de orice responsabilitate, și își vor căuta alte ocupații.

Ș T I R I.

CALENDARUL SAPTĂMĂNEI.

Aprilie (are 30 de zile).

Ziua	Calendar		Numele sfinților și serb.	Insemnări
	n.	v.		
Luni	24	11	M. Antipa	Mersul vremii: vântos, schimbăcios, ploios.
Marti	25	12	C. Vasile	
Merc.	26	13	M. Artemon	Soarele: răsare la 6 ore apune la 7 și 8 min.
Joi	27	14	P. Martiu	
Vin.	28	15	S. Aristarh	Lună nouă în 23 (15)
Sâmb.	29	16	M. Agapia	
Dum.	30	17	C. P. Simeon	

Dum. Mironosițelor, Ev. Marcu, c. 15, gl. 2, vescr. 4.

Asentările în Arad.

Se aduce la cunoștință că în baza ordinului ministerului de războiu tinerii născuți în anul 1901 (contingentul 1923) se vor prezenta în fiecare dimineață la orele 8 în ordinea următoare: în 25 Apr. circumscripția I; 26 Apr. circ. II; 27 Apr. circ. III și IV și în 28 Apr. circ. V și VI.

Se vor mai prezenta și următorii: 1. Toți tinerii din contingentele 1919—1920, 1921 și 1922 (născuți în anii 1897, 1898, 1899 și 1900), cari nu s'au prezentat la recrutări până acum. 2. Tinerii din contingentele 1920, 1921, și 1922 (născuți în anii 1898, 1899 și 1900), cari la recrutările de până aci au fost declarați neapți pentru serviciu militar. 3. Toți dispensații (scutiți) cari au un frate la armată. 4. Acei scutiți vremelnici (teologii). 5. Capli de familie din contingentele 1919 1920, 1921 și 1922 (născuți în anii 1897, 1898, 1899 și 1900).

Toți tinerii însirați mai sus se vor prezenta la recrutare în persoană, iar pentru aceia cari traese în streinătate se vor prezenta părinții aducând cu ei documentele de lpsă; aceia cari nu se prezintă nici într'o formă, vor fi socotiți ca absenți și vor fi recrutați pentru a servi cu un an mai mult.

— Comercianți, industriași, maestri și oameni de afaceri, publicați amănunțit în gazeta „Glasul Satelor” și succesul va fi totdeauna sigur.

— Toate scrisorile și banii pentru gazeta noastră să se trimită la adresa: „Glasul Satelor”, Arad, Bulev. Carol nr. 37.

Jar scrisorile cari privesc organizația partidului nostru, să se trimită la adresa: Secretariatul Partidului Tărănesc, Arad, str. Românului nr. 1/a (dlul prof. Const. Teodorescu).

— Șeful Siguranței din Arad atrage luarea aminte a cetățenilor Statelor streine, cari petrec în orașul Arad în baza unui certificat (atestat) de liberă petrecere, că după expirarea (scadența) termenului ce li-s'a dat, să părăsească orașul, deoarece dacă nu vor da ascultare acestui aviz vor fi pedepsiți cu asprime.

— Prefectura poliției din Arad înștiințează, că cereri pentru licență de arme de vânătoare să se facă numai cu începere dela 1 Iulie, deoarece până atunci astfel de licențe nu se dau de loc. Cereri pentru licență de ținerea revolverelor se pot da în orice vreme, dar licență se da numai în cazuri pe cari prefectura poliției le va găsi motivate.

— Parlamentul dela București a luat vacanță Mercuri seara, după ce mai întâiu a predat regelui răspunsul Parlamentului la mesajul (vorbirea) regal. Cu aceasta Parlamentul ieșit din cea mai „curată voință” a Țării a sfârșit până la toamnă. Atunci va fi convocat, de bună seamă numai pentru a li-se vesti împrăștierea.

— Zilele trecute s'a ținut în Sighet (jud. Maramuraș) alegerea de deputat în locul declarat vacant prin nimicirea „alegerii” renegatului dr. Mihályi Péter. Alegerea s'a făcut după cunoscuta „rețetă” liberală, prin urmare „biruitor” a ieșit liberalul Pella. — Ba bine că nu.

— Aflăm din Cluj, că acolo cu prilejul plății salariilor muncitorilor dela căile ferate, aceștia neprimindu-și saariile întregi s'au revoltat, amenințând că nu se mai întorc la lucru. A intervenit armata și au fost arestați mai mulți muncitori.

— Ultimul număr al interesantei reviste clujene „Gândirea”, publică proză și versuri semnate de: Ion Luca Caragiale, Lucian Blaga, Al. Davila, Ștefan Bălcești, Ion Pilat, Pamfil Seicaru, A. Domnic, Demostene Botez, Adrian Maniu, Perpeschis, Isaia Tolan și alții. — De vânzare la librăria Diecezană.

— „Solja Dreptății” din Orăștie aduce știrea, că patru țărani din jur cari s'au dus până la București să se plângă M. Sale Regelui de fraudele făcute de guvern în alegeri au fost împiedecați să se prezinte la audiența la care are drept orice cetățean al țării. Iată numele celor patru bravi țărani: Cocrean Eftemie, Cranciova, Iancu și Sârbu.

— „Patria” anunță următoarele: „Aflăm din Timișoara că un sublocotenent pentru că a fost invitat să nu călărească pe trotuar între trecători, a dus în cazarma apropiată pe d. dr. Căpeteanu, fost secretar al prefecturii, bătându-l în mod barbar. D. general Găvănescu a promis că va pedepsi aspru pe ofițer, ceace oțerem și noi neputând admite sub nici un motiv barbariile unui individ care prin purtarea sa murdărește uniforma ce poartă”.

— La Făget (Banat) a încetat din viață Corneliu Feneșiu, șef-contabil și procuristul Băncii Românești, sucursala Timișoara, Odihnească în pace!

Nu se schimbă coroanele.

Ministerul de externe vestește, că știrea cu aparență oficioasă apărută în diferite gazete, prin care se lasă a se înțelege puțința schimbului coroanelor stampilate sau nesstampilate, rămase încă în stăpânirea particularilor, se desminte categoric.

In nici un caz nu poate fi vorba de schimbul coroanelor cari n'au fost declarate și depuse în termen, atunci când a avut loc operațiunea de preschimbare, azi pentru vecie închisă.

Economie.

Târgul de cereale (bucatelor) din Arad pe ziua de 22 Aprilie 1922.

Grâu	1 majă metrică (100 klgr.)	Lei 355 - 360
Ovăș	„ „ „ „ „	320 - 330
Porumb (cucuruz)	(100 klgr.)	325 - 330
Secară	„ „ „ „ „	„ „ „ „ „

Făină.

Făină No. 10	„ „ „ „ „	6:50
Făină pentru fertură	„ „ „ „ „	5:80
Făină de pâine	„ „ „ „ „	3:80
Tărățe	„ „ „ „ „	2:20

Târguri de țară.

24 Aprilie: Buziaș, Crașova, Orțișoara și Periaș (toate în Banat), Chișineu (jud. Arad).

29 Aprilie: Gherla, Grădiște, Racosul-de-jos, Sebeșul-săsesc și Turda (toate în Ardeal).

Bursa din Arad.

Prețul leului românesc pe ziua de 21 Aprilie 1922.

1 Dolar	— — — — —	Lei 136 75
1 Franc francez	— — — — —	Lei 12 70
1 Franc elvețian	— — — — —	Lei 27 —
1 Liră italiană	— — — — —	Lei 7 25
1 Dinar sârb	— — — — —	Lei 1 70
1 Socol cehoslovac	— — — — —	Lei 2 75
1 Levă bulgară	— — — — —	Lei — —
1 Marcă germană	— — — — —	Lei 0 48
1 Coroană ungară	— — — — —	Lei 0 18
1 Coroană austriacă	— — — — —	Lei 0 02

Știri mărunte.

— Sinoadele ordinare ale bisericei ortodoxe române din Ardeal și Banat au fost convocate pe ziua de Duminică Tomei.

— In Budapesta o femeie a născut un băiat cu patru picioare bine dezvoltate. Dus la clinică doctorii i-au operat (tatat) 2 din picioare. Băiatul e sănătos și se crede că va trăi.

— Se vestește din Roma, că d. Take Ionescu, fost ministru de externe, care se află acolo bolnav de o ușoară formă de tifos, acum se simte mai bine.

— D. maior Stefanescu a fost numit comandant al Pjeței în Arad.

— Consulatul din Cluj al republicii Cehoslovace instințează pe toți cetățenii cehoslovaci născuți în anii 1898, 1899, 1900, 1901 și 1902, invitându-i să instințeze celui consulat adresele lor până cel mai târziu la 25 Aprilie crt.

— Guvernul român a desființat poliția de Stat din Pecica.

— Ziarul „Adevărul” din București vestește, că din partidul dlui Inceulet (Basarabia) s'au retras 2 deputați cari s'au înscris în partidul țărănist.

— A murit în cartelul Lindstadt, lângă Potsdam generalul german Falkenheim, fost ministru de război și șeful marelui stat major în vremea războiului.

— Maiorul de rezervă Mocanu, comandantul detașamentului de gărzi din gara Craiova, de trei săptămâni a pierit fără ca până acum să i-se fi dat de urmă, sterpelind și o sumulită de aproape o sută mij lei.

MAI NOU.

— D. Iuliu Maniu însănătoșit pe urma nenorocinei de automobil, a părăsit clinica din Cluj în preajma Paștilor.

— Starea sănătății prințesei Elisabeta, sora prințului moștenitor grec, care suferă de tifos exantematic, se îmbunătățește. Regina noastră și prințul moștenitor Carol se găsesc lângă patul ei.

— La sfatul tărilor dela Genova (Italia) s'au născut mari neînțelegeri între blocul german-italian și între celelalte țări, așa că Germanii, cari ia întreg buclucul acestora, au fost invitați să părăsesc conferința. Cazul acesta produce mare urmărire în lume.

— In Basarabia a fost descoperit un mare complot bolșevic cu ramificații în toate județele basarabene. Au fost arestate foarte multe persoane.

— La Curtea marțială din Iași se face o mare cercetare criminală contra mai multor persoane sus puse, judecători și avocați, cari au înșelat pe mulți pentru a-i scăpa de cercetările Curții marțiale.

— Se desminte știrea răspândită de gazetele din Budapesta vestind că prințul Nicolae al României ar fi pretendent la tronul ungar.

— Deputat al cercului electoral Pâncota (jud. Arad) a fost ales Iul. Groșoreanu (nat.).

— Ungurii din Arad au hotărât candidarea lui T. Zima la scaunul de deputat în orașul Arad.

„AGRICOLA”

Societate anonimă de asigurări generale din București. Agenția principală: ARAD.

Primește asigurări de incendiu, grindină, transport, furt prin spargere, accidente cu restituirea primelor peste 10 ani. — precum și asigurări pe viață și pentru cazul de moarte, zestre etc.

Pentru informații și prospecte a se adresa: Agentul principal: ARAD, St. Moisa Nicoră nr. 1. (Petöly u.) Colț Bulev. Maria (Andrássy-ter sarok.)

ANUNȚURI

se primesc la Administrația gazetei „GLASUL SATELOR” ARAD. Bulevardul Carol numărul 37. Piață după tarif scăzut.

In ARADUL-NOU, Strada Principala N-ral 55, s'a instalat din nou o

Moară electrică modernă

Vinde în mare și în detalii: FĂINĂ, GRIZ, TĂRĂȚĂ și alte produse de moară cu preț convenabil. — Macină pentru vamă și dă făină numai decăt, oo Răjnește tot felul de bucate cu condiții favorabile în răjnița instalată în clădire separată. (Anunț „Keleț” Arad.)

NOU! NOU!

Instiințare!

Avem onoare a Vă instiința, că am înființat un

Birou de traducere și dactilografie

(scriere de mașină)

„UNIVERSAL”

Executăm (pregătim) totfelul de lucrări originale (gaze, traduceri de acte, documente, statute, corespondențe etc. fiscale, comerciale, industriale, tehnice, literatură particulare etc., — și din limbile: română, franceză, engleză, italiană, germană, maghiară și l. slave.

Executăm și totfelul de lucrări dactilografice. Direcțiunea își ia toată garanția pentru exactitatea ireproșabilă a traducerilor și lucrărilor, în ce privește limba, stilul și ortografia lor.

Serviciu prompt și constințios! Direcțiunea garantată! Prețuri convenabile!

Rugăm binevoitorul sprijin al on public.

Cu stimă: CONSTANTIN SAVU și EDUARD PIBLINGER

Adresa actualmente: Str. Moisa Nicoră (Petöly-u.) 1. Colț Bulev. Maria (Andrássy-ter sarok.)

Comparați prima la Federația cooperativei sate

„ARADUL”
Arad, Piața Evram Iancu